

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-bécs Kúns József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap szelemi részét illető
minden k...
Ementetlen levelek csak ismert k...
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PARTI KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki postán küllve	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábspatisor egyszeri beiktatásáért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitólár 4 hasábspatisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamt magában foglalt újdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szerda, Január 30.

21. szám

Éljen Boulanger! Éljen Zichy Jenő!

(T.) Nem tudom, ugy van-e vele más, de nekem visszásnak tűnik föl, hogy a magyar ellenzéki sajtó, a Boulanger megválasztását nem helyesli. Mindebből csak az tűnik ki, hogy nagyon kevés ember ismeri saját magát. De nem most tapasztalom először, hogy az ellenzéki sajtó mindennemű olyan eljárásért, amilyentől itthon maga követ, a francia intrazigenségeket, olasz iridentistákat, szerb radikálisokat, horvát staresevistákat sat. elítéli. Amint azok művelnek nagyon oktan és nagyon helytelen dolognak tartja, de hogy ő, itthon mindazokat elkövesse, azt nemcsak hogy megköveteli magának, de hazafias arroganciája tekintetében a francia intrazigenségeket is, az olasz iridentistákat is, a szerb radikálisokat is, a horvát staresevistákat is tultesz.

S vajjon nem megválasztaná Tisza ellen Boulangert?

Hej! Tisza ellen!
Igen ám, de a francziának nincs Tiszája. A francziának Floquetje van, aki az előtt Ugron volt és nagy hazafi volt, amíg miniszterelnök nem volt, de mivel hogy miniszterelnök lett, hát Boulanger éljen. Lehet hogy Boulanger még, ha miniszterelnökké talál lenni s valami államesinybe megy bele, ami nem sikerül, hát felakasztják, mert ennek a sok tökéletlen embernek az a természete és pedig minél tökéletlenebb, hogy a kormányon annál tökéletesebb embereket akar látni. Azért eseng most Boulanger után. Most ezt látja a legtökéletesebbnek, mert annyi tökéletlent látott már...

A magyar szélsőbálnak is az a politikája hogy: minél több kormányváltás! Utoljára majd csak rá fanyalodnak a publikom órá is. Ha egy Boulangerre rá fanyalodik, ugye bizony? Csakhogy most Zichy Jenő lenne a nap hőse, mert t. i. ha mi is önálló független államok volnánk, mint Franciaország, s mi is el-

követhetnénk mindenféle bolondot. Akkor most Zichy Jenő, az ő multkori „tökéletes“ felszólalásának a révén az összes ellenzéki korifeusokat maga alá gyűrné. Csak az az egyetlen egy a szerencsétlenség, és pedig első sorban, hogy némileg még is csak zseniroz a birodalom másik fele, és hogy trónörökösödési törvények alatt állunk, mert hogy az őta régén köztársaság volnánk, az bizonyos, s ha még el nem pusztultunk volna a föld színéről, akkor most Zichy Boulangert éljenezné az az ifjuság mely kapja magát és megesküszik, hogy nem teszi le a tisztvi vizsgát.

Sajnos! De sokkal könnyebben elhiszi neki az ország ezt, mintha arra esküdnek, hogy leteszi.

Na dehát majd leteszik azok, akik nem demonstráltak, pedig ezeknek a száma, ha a fővárost vesszük ezinczurául, tiszter anyyi, s a demonstrálókat majd megfogják ezek exerciroztatni.

Azt a jogot azonban a fiatalság ez az egy tizedrésze is vindikálja már magának, hogy az ország összes fiatalságának nevében beszélhessen, sőt Kaas Ivor és Polonyi a meghatalmazást a „haza nevében“ mindjárt ki is állították. De vajjon ugyan annak a hazának a nevében-e, melyben Thaly Kálmán mondott köszönetet Zichynek? Mert akkor itt hamisítás forog szóban. Vagy Polonyi és Kaas, vagy Thaly él vissza a haza nevével, vagy mind a három, s a belügyminiszter hatásköréhez tartozik, hogy fölül a meghatalmazás felmutatását követelje. Thalynek meg van a mandátuma Debreczenből, de onnan is csak a Péterfiáról, Kaasnak Budapestről, de onnan is csak a belvárosból és Polonyinak valahogy utólagosan Szoboszlórol, de ezen kerületek egyikénél sem tudjuk létezőnek ama nagyzási hőbortot, hogy ők lennének az ország. Hát talán képviselőiket is eszükre téríthetnék, hogy ne szégyeljék kerületüket, s másokor ne a haza, hanem a Péterfia, Budapest belvárosa, vagy Szoboszló nevében beszélje-

nek, s a magyar fiatalság egy tizedrészenek is a Péterfia és Szoboszló sat. nevében adják a meghatalmazást.

Szerencsére, hogy egyéb baj nem történt. A főváros lakosságának alsóbb osztályát az a nagy lemondás és hazafiság, hogy a fiatalság inkább az ő sorai közé áll, mintsem, hogy tisztté legyen. Nem lelkesítette kellően, sőt hallottunk felkiáltást nem egyet, mely a tüntetők erőlködésének kignyolására volt szánva, s ha Magyarországban a nép mindenütt emnyire tette magáévá a tüntető fiatalság ügyét, akkor itt népszerűségről beszélni éppen olyan, mint a Péterfiáról vagy Szoboszlórol nyert mandatum alapján, a haza nevében beszélni. Hanem igenis: Éljen Boulanger! Éljen Zichy Jenő! A magyar-francia rokonszenvet legalább megtestesülve és személyesítve is élvezzük már! Ez meg a szabadelvű pártja nézve mulatság, melynek demonstrálni ugy sincs miért...

A szabadelvű párt köréből. Horváth Gyula országgyűlési képviselő, levelet intézett a szabadelvű párt elnökségéhez, melyben kijelenti kilépését a szabadelvű pártból. Egy más levélben Horváth Gyula lemondott a képviselőházból viselt alelnöki tisztéről is Horváth Gyula kivül még Miklós Gyula és ifj. gróf Teleki Domokos orsz. képviselők is kiléptek a szabadelvű pártból. Mindhárom képviselő a véderő törvényjavaslat 14 §-a ellen az új el nem osztottat aggodalmaival indokolja ez elhatározását. — Némely lapok Hámos László kilépését is híresztelték. Hámos azonban nyilatkozott, hogy ő megmarad a szabad elvű párt kebelében.

Uj orsz. képviselők. Selmeczbányán az elhalt Zsigmondy Vilmos helyébe Péch Antal selmeczbányai bányaigazgató, a bellusi választó kerületben pedig Zsámbokréty Emil, Nyitra megye alispánja választott meg orsz. képviselővé, szabadelvű párti programmal.

Külföld.

Boulanger győzelme. A külpolitika terén most kétségtelenül Boulanger párisi megválasztása, óriási szavazattöbbséggel, legjont-

sabb esemény. A reclam tábornok ezen győzelme, a kiról nem tudják ma sem, hogy mi esedé voltaképen, bohóce vagy honaruló. Franciaországban nagy vereség a köztársasági kormányra nézve és méltán megdöbbenette a kormányt; Franciaországban kívül pedig arra a következtetésre enged jutni, hogy a francia nép nagy része nines megelégedve magával a kormányformával se. — A köztársasági párt vezérferfiái, a miniszterek most nyakra-főre tanácskoznak a teendőket tett. Carnot köztársasági elnök kijelentette, hogy az alkotmány által megszabott idő előtt nem lép vissza a reá ruházott hatalomtól és törekedni fog igazolni azt a bizalmat, melyet a parlament és az ország vetettek belé. — Floquet kormányelnök el van határozva, hogy benyújtja lemondását, ha a kamara ezt üdvösnek találná a köztársaságra nézve; ellenkező esetben pedig el van tökéve, hogy megtesz minden intézkedést, a mit a köztársaság érdekei szempontjából szükségesnek fog találni. Parlamenti körökben nagy az izgalom. A betolyasos vezérferfiak az izgatottság lecsillapítására törekednek. Hír szerint a kormány hajlandó a kamara feloszlására és az új választások ápisil hávára való kützésére, ha előbb a választási törvény akként módosítanék, hogy el lehessen nyomni a plebiszcitumra irányuló üzemeket. Néhány képviselő erélyes intézkedéseket kíván Boulanger ellen és azt tanácsolják, hogy Camponen tábornok bizasék meg új kabinet alakításával. A választás rendben folyt s azóta is Párisban teljes csend uralkodik. — Egy távirat szerint a royalista gyűlésben Larochefeucauld, herceg lemondott, Boulanger győzelme a monarchia praeludiuma. A párisi gróf reményei emelkednek. Boulanger kijelenté, hogy az idegeneknek, kik a párisi kiállítás meg fogják látogatni, új kormányt kell látalniok.

Rövid hírek. A z olasz képviselőház az új ülészakát hétfőn nyitotta meg a király ünnepeleken, trónbeszéddelel. A trónbeszédnek különösen ama részét fogadták nagy tetszéssel, mely kiemeli az alkotmányhoz való ragaszkodást, melynek védelme alatt a közszabadságok gyarapodnak s az a passzus is nagy hatást tett, mely a német szövetséget, mint a legnagyobb békebiztosítékot emeli ki, s a béke fentartását hangsulyozza. A trónbeszéd a törvényhozási teendőket kiválóan békés jelegűeknek mondotta, de kijelentette, hogy a fegyverek által fenntartott béke megbizhatatlan. — Szerbia ban, mint Belgrádból távirják, az új radikális kormány kinevezése pár napig késni fog, mert eddig még el nem háritott, személyes természetű akadályok me-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A francia gyomor.

Tünderjárték számos képen, prologgal és epiloggal.
Charles Monselet után: S. E.

Prolog.

A szin egy inyenez gyomrát ábrázolja belülről.
Egy pohár maderia! Hej! Valaki! nines idehaza senki?
A gyomor: Mi az? Miért keltetek fel ily korán? Még csak két óra délután, hagyjatok pihennem még egy pár pillanatig (ásit). Aóó!
A maderia: Kelj föl, áomszűszék! Engem küldöttek előhírnökül, hogy ma este nagy dincm-dánom lesz. Nagyszerű eszem izsom! Készülőd kell hozzá!
A gyomor: Ismét? Nines hát egy percznyi nyugtom? Oh be zsarnok gazdám van! Még alig üdültem fel egy kissé?
A maderia: Ej mit! még mást is iszol nemsokára! Először egy kis ingerlőt küldenek kozzad, hogy elkészítsenek. Oh! nem akarnak orvul megtámadni! (a gége nyeldekése hallatszik.) Csitt! Ime, már kezdődik!
A gyomor: Már is?
Angolkeserű: Ej a teremburáját is! Ma nagy kanállal eszünk!
A gyomor: Ppuj! Micsoda új találmány ez! Hisz ennek acajon szaga van!
Angolkes.: Talán valami filiszter gyomrában vagyok? Ezer menykő, ha ezt tudnám...
A gyomor: Elhallgatsz, te goromba pokrócz!
Ürmös: Te engem bizonyára előnyösebben fogsz ismerni, mert az én jóhírnevem realis érdemeiken alapszik.

A gyom. (félre): Szájhős!
Abszint: Lássuk, rendben van-e itt minden? Az idő sürget. El van készítve a lakás? Kitisztították, kitágitották? Hogyan, még nines elvégezve ez a munka? Mit gondoltok? Siessetek azt mondom! El kell fogadnunk a társaságot illően!
A gyom.: Ugy? Az ördögbe is! Azt hiszem, nagy munka lesz!
Első kép.
Diszlet marad. Az inyenez az asztalnál, Hat óra este.
Rák leves: En lágy, kellemes vagyok. Es jótékony erővel is bírok. Venus is kegyes mosolylyal fogadna a tábláján.
A gyom.: Az meglehet. De átkozottul meg vagy fűszerezve.
Rák leves: A saison rekkenő; izgató szerekre van szükséged.
A gyom.: Ah, de borsos!
Xeresi bor: Ime a gyógyszer!
A gyom.: rppen jókor! Erre már én is azt mondom a költővel;
Igyál, igyál,
Ötökre a világ sem áll!
Xeresi bor: Jó emlékezőtehetséged van!
A gyom. (szerényen): Oh! a gyomor emlékezőtehetsége!
Pisztráng: Jövök, hogy emlékedbe idézzem a Rajna partjait, a jó Németországot, a ki annyira szereti a francia tallérokat!
A gyom.: Valóban izlik nekem ez a kellemes, zamatos mártás!
Vesepecsenye: Es mit szólsz hozzám? Finom, izletes vagyok, ugy-e?
A gyom.: Megjárja!
Chateau-Larozsi bor: En is jelentem magamat! (Az ebéd tovább folyik.)

Fürj: Pitypalatty! Pittypalatty!
A gyom.: Még ez is! Még lármázol is! Ez kellett még nekem!
Második kép.
Diszlet marad. Hét és fél óra.
A fürj: Pitypalatty, pitypalatty!
A gyom.: Elhallgatsz, te unalmas, os toba jószág!
Chambertin: Várj, majd én végeztetek neki! Megölöm!
A fürj: Pity... palatty... pity... (a szava elhal.)
Sorbet: Mi történik itt?
A gyom.: Ah! te is itt vagy már? Mi következik még?
Macaroni: Ne csigázd föl nagyon a várakozásodat, én csak a macaroni vagyok. Finom, gördülő, csuszó, mint az angolna. — Frissen, Figaró, frissen!
A gyom.: Frissen, frissen! Csak nem vagyok bolond, hogy megfuladjak! Ne tola kodj! Nálam, ebben a szép társaságban szives fogadtatásra találsz, de legyen eszed! Ugy látom, számodra már nem marad semmi hely.
Champagner (énekelve jő): mindenki bolond, mindenki bolond, a kitől el nem repül a gond!
A gyom.: Mindig kedves és szeretetre méltó! Te, újjaszuls engem! Aztán te igen esiklandós titokba is be vagy avatva!
Pezsgő: Mit mondanál, ha hallanád a trétákat, a miket odafönn mondanak! Nyocé hűlgyecske van ott, és egy uraság; ej, de jól is mutatnak!
A gyom.: Halljunk valami pikáns élezet!
A pezső: Elmondhatom a kuplét, a mit ők énekeltek karban.
A gyom.: A zenéjét ki irta?

Fagylalt: A zenéjét? Mr. de Zabáló, A pezső: Találó a név, az égre!
A gyom.: Halljuk hát a kuplét!
A pezső: Jó, hát elkezdem.
Az ebéd közben mily sürgös, mi zaj!
Az asztalra dugszagdag teríték.
A girandol aranyos ágyval,
Miként egy fényes tűzhokróta ég.
Az étek oly kínálkozó, remek,
Helyet foglalt már a vendégsereg.
Ajkunk sovár, villog szemünk —
Az óra üt, igyunk, igyunk!
A gyom.: Nem ros. De hogy van a folytatása?
Egy másik pohár pezső: Azt majd én mondom el!
Zsolyémbe, egész kiskirály vagyok,
Parancsimat csak ugy váják, lesik.
Fölem hajolnak irakkos angyalok?
Uram bordeaux-it, avagy xeresit?
Magasra fölemeljük kelyheinket!
Aldozunk vígan vidám isteniének!
Holnap, — ki tudja, hol vagyunk?
Az óra üt, igyunk, igyunk!
A gyom.: Melegem kezd lenni!
Egy harmadik pohár pezső: Ime, a harmadik kuplét:
Mindem hogy fénylik, minden hogy mulat!
Hlat, hőség, kacaj, esugó zene.
Es összekocczanván a poharak,
Im számyra két a jökevény éneke.
Föl, föl! a mókákat hadd outsáik.
Legyen az bármínő bolondság!
Jó Bachus kését így rimelünk.
Az óra üt, csak énekeljünk!
A gyom.: Átkozott sampányija, még engem is jökevdre ragad!
A negyedik pohár pezső: Negyedik kuplét!
A gyom.: Hogyan? Mégis van? A patvarba!
A n. p. pezső: Ez az utolsó:
A barna Erzi vagy a szőke Klára,
Ki nyakamat ily hűvel fogja át,

rültek föl. — A Times arról értesül, hogy Milán király június 15-én a kossovói csata ötszáz éves forduló napján, mint Szerbia király meg akarja magát koronáztatni. — A román képviselőház a lemondott Caturgit újból megválasztotta elnökévé. — Reménylik újból elfogadja a megválasztást.

A tegnapi szavazás és utcai tüntetések.

Budapest, 1889. Január 29.

Azon igazgatóság, mely a képviselőház tegnapi ülésén megkezdődött, ma az ülés megnyitása előtt csaknem kitöréssé vált. Már 9 órákor nagyszámú s zajongó tömeg lepté el az egész Sándor utcazt és a tömeg perczről perczre nőtt annyira, hogy a kívánsiak, kik a spektakulumnak nem résztvevői, hanem csak nézői akartak lenni, az egész muzeum kertét sűrű tömegekben lepték el. Zsefolva állt a tömeg, mely a járdát is teljesen elállta, az ingyen karzat bejáratánál, s minthogy az ajtó hosszu ideig ki nem nyitottat, a tömeg az ajtó sűrű tömegében letelepedett. — „Szózat” és „Kossuth Lajos azt izentek” dalok éneklésével töltötte el. Es midőn az ajtó kinyitottat, a tömeg, melynek csak kis része volt tanuló ifjúság, — annyira meglepte a karzatot, hogy még a lépcsők is teljesen tömve voltak. Pár percz múlva senki sem fért már be. A kintmaradtak ismét hazaias dalokat énekeltek. Midőn az elsőnek érkezett miniszter báró Fejérváry, egy bérkosiban a Sándor utcaztba érkezett, s a tömeg által felismertett, „Abzug Fejérváry” fenyegetéssel kiáltással fogadták. Epen így fogadtattott a miniszterelnök is, midőn hivatal ismert bérkosijában megjelent. — Károlyi Gábor gr., Apponyi Albert gr. és Horváth Boldizsár zajos ovációkban részesítették. Csak később sikerült a gyalog rendőrségnek a járda, s egy óra mulva a lovas rendőrségnek a kocsi ut közlekedését helyreállítani. A tömeg mindig énekelte.

A legtöbb hely a teremben tulajdonosa által volt elfoglalva s a karzat teherképességének díszletesen megielett. Álló jegyek oda adattak ki, hol máskor csak ülni szabad s a terem mindenütt fekete embertömeg hullámozott, mely kozu, melynek tarkítva a képet, egy-egy női toilette tűnt fel.

Végre 12 óra 40 perczkor megkezdődött a szavazás. A szavazás a „V” betűn kezdődött s első szavazó a szélső bal i Vadnay Andor volt a ki „igen”-nel szavazott, mi nem csakély lármát idézett elő. A szavazás meglehetősen lassan folyt, mert az ellenzék csaknem minden szavazásnál tetszése vagy nem tetszésének adott kifejezést. Különös megütközéssel fogadta az ellenzék a Rany László „igen”-jét; midőn pedig Zichy, Wenckheim és Apponyi grófok „nem”-mel szavaztak frenetikus éljenzés tört ki. Mire a jobb oldalról felhangzott: „Ah! a grófok imponálnak”. Hámoss László „igen”-mel szavazott; az ellenzék hinni ezt nem akarta, hogy az, ki igen-nel

szavazott, Hámoss legyen, ki kellett neki a közöpre lépni, magát megmutatandó. Felháborodtak a Horváth Gyula és Miklós Gyula igenjére. Jókay igenjét pisszegéssel fogadták; a négy Károlyi „nem”-jét ovációban rézesítették. Pulusky Agost „igen”-je a karzatról „abzug” kiáltással fogadtattott, mit azonban az elnök észre sem látszott venni. Székely Kálmán szavazatát hiába várták; nem volt jelen. Teleky Domokos gróf a jobb oldalról „nem”-mel szavazott. A szabadelvű párt, a horvátok, a szászok igennel, az ellenzék s az ugynevezett pártonkívüliek nem-mel szavaztak. Félkettőkor a szavazás befejeztetett. 450 igazolt képviselő közül — az elnök nem szavazott — igennel szavazott 267, nem-mel szavazott 141, távol volt 41. A többség ezek szerint 126.

A szélső bal „szégyen” kiáltást hallattott, míg a karzatról lassu „abzug” hangzott. Az elnök a jelenetnek gyorsan véget vetett s az ülést bezárta. (Constatálattott, hogy eddigelő még ilyen sok képviselő — 409 — egy alkalommal sem vett részt a szavazásban.)

Az országgház előtt kizárólag csak nem tanulókból álló tömeg minden egyes kijövő képviselőt hízegő vagy gyalázó kifejezésekkel illették. „Mamelukok”, „hazaárulók” szavakkal illették a szabadelvű párt ismert tagjai, míg az ellenzék coriphousai ünneplettek. Nehányszor megkísérlették a jelenlevő rendőrök szép szóval a tomboló és éneklő tömeget a csendes szét oszlásra bírni, a rendőrök támogatották az ellenzék képviselőit, midőn pedig Baranyai inspector négy öt lovas rendőrrel a tömeg közé ment az ellenzék képviselőit ez ellen protestáltak.

A fűlértő kiabálás tovább tartott, s daczára, hogy Ugron Gábor hízegő beszédben a fiataliságot a szét oszlásra kérte, figyelmeztette őket nemzeti méltóságukra, a tömeg nem mozdult. „Tiszta a karkuk látni, Csak jöjjön, nem bánjuk.” „Jót állunk, hogy semmi bajja nem lesz.” — kiabált a tömeg. Egyik óra negyed a másik után teit el, s daczára, hogy a lovas rendőrség a Sándor utcazt két végén a tömeget a bemenetlő vége tártotta, senki nem mozdult. — Végre Péchy elnöknek s Hoitsy képviselőnek, kiket éljenzettek sikerült a tömegen át hatolni.

Az ő felszólításaira sem oszlottak szét. A muzeum-boulevardon a tömeg minden egyes embertől megkérdezte politikai hitnézetét, s a ki kocsin távozott s nem volt ismert egyén, a kocsinak kellett felvilágosítást adni, valjon képviselőt visze s ha igen, hogy szavazott, mire azt a megfelelő tetszés vagy nem tetszés hangja kísérte.

A tömeg tovább is együtt maradt. Sok képviselő beszélni akart, a tömeget lecsillapító; süket fülelnek beszéltek. Az összegyűlt nép igazgatósága tetőpontra szállt.

A gyomor: Ugy látszik, odafönn el csillapodtak egy kicsit. Már semmit sem hallok. Ez szép fölük, hogy egy percznyi nyugodtat engednek!

Barcarole.
Hogy megvátozik minden! Tizenégy éve boldognak éreztem magamat, ha egy sós hering volt benne lefekvés előtt és fölkelés után. Jó idők voltak azok! Ma? Mindenféle drága mesterkélte étkeket készítenek számomra, bőven öntöznek jöfélé borral! És bár még mindig megőriztem bizonyos titkos vágyat, egy sós hering után s nem volnék érzéketlen a fekete kenyér és retek iránt sem, de most már lehetetlen ezt az urantól megkapnom! Noblesse oblige! Az én uram hirtelen zö'dágra vergődött. Most már nagy urak táblájánál ebédel. Ah! én szerecsenlen has vagyok! Néha sajnálom azt az időt, midőn kedvem szerint jól belakhattam! Hogy megvátozik minden!

Negyedik kép.
Diszlet marad. — Éjtél. — Lángok törnek föl.
A gyomor: Tűz van, tűz van! segítség! Punch: Hallgass! Nem látod, hogy csak játék az egész?
A gyomor: Szép játék! Égő alkohol! A punch: Ej, mit! fogadásból történt... Az ember azt mondaná, sohasem vettél még részt ilyen ünnepélyen.
A gyomor: (fészkelődve.) Aludj ki, aludj ki!
A punch: Érzed az illatát annak a cukrosmogyorónak, a mit a habjaiba dobálnak?
A gyomor: Hóhó!
A punch: (nevetve.) Haha! Odafönn jöcskán bevették a jóból.
A gyomor: Lélegzetet sem bírok már venni!

Ekkor Beniczky államtitkár felismervén a várakozás lehetetlenségét, parancsot adott az utazók kiürítésére, a nép legnagyobb kiemele mellett. A rendőrség oszlopha nyomult elő és a népet, mely szörnyen káromkodott visszanyomta. Tiszta és Fejérváry a Sándor és Eszterházy utcákban mentek haza. A tömeg egy része insultálta gróf Károlyi Tibort, kit a muzeum-köruton ismert fel. A gróf nyugodtan ment a Hatvan utcaztba, a tömeg követte. Szerencsére két rendőr észre vette a grófot s szolgálatát ajánlotta fel, mi azonban a tömeget nem gátolta abban, hogy a gróf ruháját utcai sárral be ne dobálják. Ezen insultálás egészen a nemzeti kasinóig tartott, hová a gróf, ki legnyugodtabban szivta szivarokáját — a nép abzug kiáltása közt be ment. Most a lovasrendőrség szétugrasztotta a tömeget, a legdühösebb rendezárokat letartóztatta.

A 405. számú rendőrt követ dobálták, ki egy lövonatu kocsiha húzódtott.

A demonstrálók újból összegyűltek s délután fél 4 órákor a miniszterelnök budai palotája elé vonultak.

A rendőrség kényszerítettett a katonai beavatkozást igénybe venni. Egy erős katonai őrsjárat Grünbaum százados vezénylete alatt a Lloyd palotája körül cirkál, mely épületben tudva évőleg a szabadelvű párt klubja van.

Napi hírek.

Steinfeld Ignác jótékony czélu hagyományai. Steinfeld Ignác városunk elhunyt polgára 10,000 frt hagyott végrendeletileg jótékony czélokra. Ebből 2000 frtot a debr. ref. collegiumnak, hogy annak kamatai évenként a főgymnasium legjobb tanulójának (valáskülönbség nélkül) adassék ki ösztöndíj képen; 2000 frtot hagyott a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete javára; 2000 frtot egy Debreczenben építendő izr. templom alapja javára. 1000 frtot a debreczeni jótékony négyeletnek, 1000 frtot az izr. négyeletnek, 1000 frtot, a debreczeni jótékony négyelet által fenntartott árvaáznak, s ezeken kívül 1000 frtot adott át a polgármesternek, hogy az különböző czélokra osztassék fel.

Köszönet. Mindazoknak, kik szeretett áldott emlékü atyam elhunytá alkalmából mély gyászunk feletti részvétlüknek szivesek voltak kifejezést adni, fogadják hálás köszönetemet, tisztelőim nevében is. Steinfeld Mihály.

Presbyter-választások. A debreczeni ev. ref. egyház hívei szavazás előtt állanak. Az egyházi törvények 25 dik § a értelmében az 1882 dik év végén választott presbyterium második negyedrésze kisorsoltatván, 24 presbyteri helyre és a főgondnoki hivatalra a szavazás február 1. és 2. napjain, tehát ehét két utolsó napján fog megejtetni. Ezen választás alkalmával az egyházi törvények 24 dik § a értelmében szavazási jogukat az egyháznak csak azon férfiak, özvegy, vagy férjetlen nőtagjai gyakorolhatják, kik önállóak, apai vagy gyámi hatalom alatt nincsenek, egyházi közterheket viselnek, életüknek 24-dik évét betöltötték vagy nagykorúsítottak és akik

Limonádé: Gla, glu, glu!
A gyomor: Mi van még hátra?
Limonádé: Ne félj, én enyhülést hozok neked a szenvedések után!

A gyomor: Igazán? Ugy isten hozott! Lépj be! Ah! te üdülést és boldogságot lehelsz reám! (Elragadtatva.) Te fehér bor vagy?

Limonádé: (hanyagul): Oh igen! ananászzal és cukorral keverve. Mindentől ártalmatlan szerből van bennem egy kicsi.

A gyomor: Ez a ti örökös refraintok! (csüggedten.) Csináljatok velem, amit akartok, kinezatok, gyötörtetek! El vagyok fásva!

Egy korty sör: Ha így van, akkor gyereünk!
A gyomor: Sört? Soha!
A sör: De mégis...
A gyomor: A (kétségbeesés legvégső fokán.) Soha! Távozz! Mindent, csak sört nem!

A sör: De én kitűnő fajta vagyok! Mind: Fogadd be!
A gyomor: (mint előbb) Még ti is pártoljátok? Kifejé! — kifelé mindnyájan!...

Epilóg.
Diszlet marad. — Hét óra reggel.
A thea: Itt vagyok...
A gyomor: Oh, régi jóbarátom! Ifjúságom cimborája, öregségem vigasza! Egész életem vigasza! Egész életem istáppja! Köszönet neked!

A thea: Egy szót se! Nyelj be és csitt!
A gyomor: Megvagyok mentve!

előző évekről (az 1887-ik év végéig terjedő időről) egyházi tartozásait 1888. évi december hó 31 dik napjáig leróvták s akik az egyházi hatóság által a fegyelmi törvények értelmében egyházi vétség miatt szavazási joguk elvesztésével büntetve nincsenek. — A presbyterre az egyházközégsé minden oly férfi tagja választható, ki életének 24 dik évét betöltötte vagy törvényesen nagykorúsítottat, saját neve alatt egyházi adót fizet, vagy ha nem saját neve alatt fizet is adót, hanem özvegy és egyházi adót érette is fizető anyjával vagy napával közös háztartást visz és 1887. év végéig fenállott egyházi adótartozását 1888. évi december hó 31 ik napjáig befizette, továbbá tisztességes életet él. — A választásra a fentebbiek szerint jogosított egyháztagok részére a szavazó lapok folyó hó 20—30-dik napjain kézbesítettek. A kisorsolt, de újra megválasztható presbyterek a következők: Seegedi János, Bundi Péter, Rab László, Pongó Lajos, Kulcsár József, Sinka Sándor, Veres István, Jeney József, Vágó Márton, Mészáros József, Kovács Lajos timár, Némethy Sándor gazda, M. Kis István, Jámbor István, Kovács János timár, Vértessy János gazda, B. Nagy János, Kertész János gazda, Kállai István, Dr. Medve Kálmán Bácsi Ferenc és három hely üres. Ki nem sorsolt, tehát hivatalban maradt presbyterek: Altódi Gábor, Bácsi András, Baosó Bálint, Balogh Ferenc tanár, Bartha Dániel, Beke Mihály árvaszéki elnök, Boldogh István, Burai János, Boros László Cserepes Mihály, Debreczeni Gábor, Ekli Imre, Fekete István, Györy Elek, Györfly Ferenc, Herczegh János, Hódy Béla, Kerekes György, Keszei József, Kiss Gábor iparos, Konecz Mihály, Kovács József, timár, Laky Lajos, Lisztes János, Magyar Gábor, Ménes András, L. Nagy Bálint, Nagy Gábor iparos, Nagy György, Pethő István timár, Saláky Ferenc iparos, Sebess György, Seres András, Somogyi Pál, Süttő József tanító, Szabó Sándor iparos, Szabó József hivatalnok, Szóke Ferenc, Polgári Sándor gazd. Simonffy Imre, Simonffy Sámuel, Tóth Ferenc iparos, Tóth Sámuel tanár, K. Tóth Antal, Juhász Gábor iparos, Otrókosi Vég János, Vértessy István tanácsnok. — Bácsi László, Beke Imre, Boross Sándor, Csanak József, Id. Csobán István, Erdődi Dániel gazda, Kertész Mihály, Kerkégyártó Bálint, Dr. Király Ferenc, Kovács Gábor, ügyvéd, Kovács József ügyvéd, Dr. Ozory István, Öry Mihály gazda, Dr. Öreg János, Sinka Ferenc ügyvéd, Dr. Szikszai Szabó József, Szóke János, iparos, Szóke István gazda, Jeney Miklós, Joó István, Kovács Sándor t. ügyész. A szavazás ugy történik, hogy az egyháznak választásra jogosított tagjai a kézbesített szavazó ívet a főgondnok és 24 presb. ré zére kijelölt rovatokba azoknak neveit akiket választani kívánnak, ezek hivatalának vagy foglalkozásának és házszámának megjelölésével együtt bejegyvezik és az így betöltött szavazó lapot az alább megjelölt helyeken a végre kijelölt bizottsághoz február 1. 2. napján délelőtt 9 órától 12 ig dé után 3 órától 5 óráig személyesen beadják; a szavazó lapok későbbi beadása nem fogadtatik el. A szavazó lapok beadandók: 1. Hatvan-utcazt választók részéről az egyház tanácsstermében (Geiger ház Péterfia 344) 2. Péterfia utcazt választók részéről a Kollégiumban. 3. Csapó-utcazt választók részéről a nagy-csapó utcazt ref. leányiskolában. 4. Czegléd-utcazt választók részéről a ref. leánynevelő intézet helyiségében. 5. Varga utcazt választók részéről a Timár-társulat iparcsarnokában. 6. Piacz-utcazt választók részéről a Sényenyi-utcazt ref. leányiskolaiban. A választásra általános szavazatöbbség nem kívántatván, az a 24 egyháztag, a ki legtöbb szavazatot nyerend, fog megválasztott presbyternek tekintetni; az ezek után legtöbb szavazatot nyerendó egyháztagok pedig megfelelő számban pótpresbytereknek jelentetnek ki.

A vig mulatság vége. — Andriksa Ferencz bele esett abba a borzasztó nyavajába, a mit corrupezióznak neveznek. Pedig Andriksa Ferencz aligha olvasgott újságot s újságból lopási, zárfeltörési, sikkasztási és szökési híreket, a melyekből tömörkedt rossz példát meríthet a bün iránt fogékony emberi természet. — Andriksa Ferencz még csak 15 éves sülvény a kovács fuvó és pórólyok szolgálatában. — Hegyköz Szaldbágyon, Kádár Lajos kovácsmesternél lett volna hivatala kiképezni magát a sánta Hephaistos kovácsisten szurtos mesterségében. — Azonban néki is megjelent a kigyó és rábeszélte, hogy egyék és igyék a tiltott gyümölcsből, Kádár Lajos majsteruram keserves keresményének gyümölcséből. A gyümölcsöt a ládafia rejtette 17 forint bankjegy és néhány darab czüst huszas alakjában. — A kovácsmesterségnek elesátható növendéke nem birt ellenállani a kísértésnek, feltörte a ládát s abból magához vette a pénzt a mit csak talált. — Minthogy pedig még Amerika-asy umról nem volt tudomása a fickónak, de meg nincsen olyan német-gőzhajózási társulat, mely 17 forintért keresztül szállítana bárkit is az átlanti oceanon, — Andriksa elégnek taláta Debreczent is, a hol most már az ő 17 forintja és néhány darab czüst huszasa előtt megnyílnak az Eldoradókapui. — Tehát Debreczenbe jött s itt azon kezdette, hogy nagy dinom-dánomot csapott egy kisváradutcazt korcsmában. — Ez volt a gyerek szerencsétlensége, mert Balázs János r. biztosnak feltűnt az incompatibilis bököltekezés;

Limonádé: Gla, glu, glu!
A gyomor: Mi van még hátra?
Limonádé: Ne félj, én enyhülést hozok neked a szenvedések után!

A gyomor: Igazán? Ugy isten hozott! Lépj be! Ah! te üdülést és boldogságot lehelsz reám! (Elragadtatva.) Te fehér bor vagy?

Limonádé: (hanyagul): Oh igen! ananászzal és cukorral keverve. Mindentől ártalmatlan szerből van bennem egy kicsi.

A gyomor: Ez a ti örökös refraintok! (csüggedten.) Csináljatok velem, amit akartok, kinezatok, gyötörtetek! El vagyok fásva!

Andriksa hámozás...
ban a M...
remik...
ritkán l...
a Hung...
zeneest...
tartatik...
tal v...
foispán...
lévő ösz...
szék...
— Az...
hó 2 dik...
szíteni...
tegnap...
legutols...
helyett...
vasandó...
járásban...
tartalm...
nas ével...
akkori...
nyük n...
kereske...
forintot...
talaj u...
szakérte...
talaj 13...
tartalm...
alkalm...
föld na...
Telegd...
melyre...
petroleu...
szert...
elég an...
E vélem...
Nagyva...
frttal...
kihász...
állít fel...
banktól...
töke m...
zorziut...
főváros...
Cse...
ez alak...
még a...
sem m...
extásis...
hogy l...
szinesz...
nek lá...
— „a...
M...
rencsél...
értem...
R...
inkább...
inaugu...
A...
mozgás...
főnek...
lebb a...
az írot...
ha jó...
Innen...
nek s...
gestus...
annak...
Learjé...
gikálla...
rövidl...
is kud...
logiku...
e har...
ki a...
Nem...
éppen...
tében...
I...
declan...
hanem...
cseleky...
ettel...
z ünk...
nem...
tunk...
I...
A töb...
jársz...
talál...
esked...
igazsá...
állapo...
lapot...
állapo...
ott sz...
lángo...
egy s...
terem...
egy s...
A ho...
ő foly...
lyek...
kor L...
a sza...

Andriskát vallatára fogta, a ki sok himezés hámozás után bevallotta vétkes cselekedét.

Zeneestély lesz ma este a Hungáriában a Magyar-estélyek jeles zenekara közreműködése mellett. Az elegáns közönség nem ritkán hölgyek is felkeresik ilyen alkalommal a Hungária kávéházat, hol egyébiránt ilyen zeneestély minden szerdán és szombaton este tartatik.

Hírek a vármegyházától. — Hivatal vizsgálat. Gr. Dégenfeld József főispán ma megvizsgálta a vármegyházánál lévő összes hivatalokat. — Számok kérszék lesz febr. hó elsején, a megyeháznál. — Az állandó választmány febr. hó 2-dikán és következő napjain fogja előkészíteni a februári közgyűlés tárgyait.

A rendőrségről ezúttal rovatunkban tegnap az alszobabérlők irrt közleményünk legutolsó kikezdésében „beestelenségünket” helyett „beesületességünket” olvassandó.

Petróleum Biharmegyében. A szalárdi járásban már 1873-ban nagyobb petroleum tartalmu területeket fedeztek fel. A nyolcvanas években hozzáfogtak a furráshoz, de az akkori dilettáns kísérleteknek semmi eredményük nem volt. Tavaly több nagyváradi kereskedő konzorciummá állott össze s 4000 forintot szánt rá újabb kísérletekre és a talaj megvizsgálására. — A kül és belföldi szakértők véleménye szerint a megvizsgált talaj 13, sőt 18 százalékos petroleumot tartalmaz s azonkivül aszfaltgyártáshoz igen alkalmas anyagot szolgáltat. A petroleumos föld nagy területekre, Hagymádvalva és Mező Telegd között 7000 holdra s néhány méter mélyre terjed, több halom pedig egészen ilyen petroleumos földből áll. Szakértők véleménye szerint 3-4 százezer forinttal rendelkező gyár elég anyagot kapna e vidék feldolgozására. E vélemények alapján a konzorcium — mint a Nagyvárad írja — elhatározta, hogy 300.000 frttal, mint alaptőkével, megkezdi a terület kihasználását s petroleum és aszfaltgyártást állít fel. 150.000 frtot már jegyeztek is 5000 frtos részvényekre. A többi egy budapesti banktól akarnák megszerezni, mely a további tőke megszerzésére is hivatalos lesz. A konzorcium képviselői ezért már felutaztak a fővárosba.

CSARNOK.

Rossi mint Lear.

írta: Rakodczai Pál.

Csodálkoztam azon, hogy kritikánk Rossi ez alakjáról sem 1874-ben, sem ma nem adott még annyira megközelítő, részletező leírását sem mint többi alakjáról. Csak a bámulat, az extázi hangján constatálta valamennyi lap, hogy Lear nemesak Rossinak, hanem a világ színészetének legesodáltozottabb alkotása, melynek látára — mint ma több lap kijelenté — „a bíráló leteszi tollát, élvez, tapsol”.

Ma, hogy végre részese lehettem a szerecsében, hogy e szerepében is láthattam, értem a kritika szükségességét.

Rossi, mint minden szerepében, de még inkább Learben, egy új, nem álmodott irányt inaugurál.

A színészet művészi közege a hang és a mozgás a többség azonban a hangot tartja főnek, mert első látásra az ékecsik legközelebb a költő szavához. A színészek legtöbbje az írott vagy nyomtatott betűt nézi s azt hi z, ha jól elszava valamit, ez már minden. Innen van hogy a mozgásra kevesen fektetnek súlyt. A színi tanodában a mimikát, gestust alig tanítják. Sőt Molnár György annak idejében iszonyuan nekirentott Rossi Learjének s a ki hisz neki, az Rossit is logikátlan, lelkiismeretlen színésznek tartja, ki rövidlátólag a leggyorsabb okadatokból kiderít a kudarcot vall. Pedig Molnár is, akármily logikus fős a maga nemében jeles színész is, e harezában elfogult scholastának bizonyul, ki a szóhoz, mindig a szóhoz köti magát. Nem az élet, hanem a szó dönt elötte, ki éppen az élet legigazabb másában, művészetében, a színészetben élt és működött.

Rossi Learja legvígósabb demonstrációja annak, hogy a színészet alapja nem a declamatio, hanem a mimika; nem a szavakat, hanem a mozgás. Az élet cselekvéséből áll. A cselekvés pedig nem a beszédben, hanem a tettben, mozgásban nyilvánul. Előbb ér zünk s aztán beszélünk, vagy nem is beszélünk s paúzárt tartunk. Ime Rossi művészte.

Rossi nem szavalja Lear-t, hanem játsza. A többi Lear mind szavai inkább semmint játszik. S mivel értelmes megindító szavakat talál Learban, sentimentális, siránkozó, hősi eskedő Lear ad.

Rossi azonban bemutatja az élet amaz igazságát, hogy az ember szavai bizonyos állapotokból folynak. Előbb van meg az állapot s ebből foly a szó. A hol szó van ott állapotnak is kell lenni, a hol nincs állapot, ott szó sincs, vagy ha van, s még oly sal langós is, fölösleges s — frázis a nev. Csak egy szónak is mily nehéz állapotot képezni, teremteni; hát még egy egész szerepnek; egy szerepnek, melynek neye: Lear király.

Rossi mindenütt az állapotból indul ki. A ho az állapot folyamatos hevet diktál, ott ő folyamatosan szaval. Hamletben voltak helyek, hol szavaltatást kellett leírni. De mikor Lear átkát kezdi, (Gonerille szemben) a szavató Learék büszkén mondogathatták:

Nini, hát így én is tudom. Igen, de meddig! Egyszerű hévvel szaval, vagy tán kevesebb hévvel, darabosabban mint más. Miért? Mert Lear rozoga fizikum, hebehurgyáskodó öreg. A beszéd vége felé az indulat elfojtja szavát, kinjában félig nevetve félig fuldokolva mondja: „mennyivel élesebb fáj, mint kigyó csípése halátlannak tudni gyermekét.”

Anyira elfutad szava, hogy már csak gesztikulálni tud sebesen... és az a gesztus, a melylyel mondó: „El innen el”... távolító sóprészhez hasonló ide gesz mozdatot mutatva kezefejével (csakis evvel) ezalatt folyton hátrálva, fejét rázva halálos dőfést adott minden declamációnak; annak t. i. mely nem a mimikán alapul!

Hanem nehogy azt gondoljuk, mintha Rossi a szavaltot elhanyagolná! Szavaltata tiszta, zengzetes, egy-egy konstruációban hatalmasan élénk állítja a költő nézőgondolatát, a mi alapszavát. Csak hogy néla a szavalt az állapotból következik. Oly elragadó gyöngédséggel, mely kedves morajt, fészkelődést keltett a nézőtérben, mondja Regának: „Nem, átkom nem száll rád soha. Gyöngéd természetted nem ad okot felindulásra. Teben ninc meg az, hogy jogos részemet sértő szavakkal korlátozzad stb.” — A hogy ezeket gyöngéden Regan füllébe mormolja a „nő” — „nő” kban oly zenei effektussal mintha valami virtuó a gardonkán trillázna, döngő eselne szívfaesárolg; ez nálla nem szóbból hanem mozgásból vagyis az állapotból következik. A szavakat öleléssel, hízegő czirógatásokkal kíséri. Mert vágya itt az, hogy Regant magának biztosítsa. Szeretik is őt, s szeretete a hízegő hevűg csiklandja veré. A vér diktálja Rossi szavait. A hol a vér hideg, ott ő is hidegen beszél. Ha megál a vér ereiben ott borzasztó paúzárt tart, ott szava nincs, vagy ha van akadozva tör elő. Mikor Goneril követi tőle, szálltsa lejjebb kísérete számát, rá mored Gonerilre végig néz, kapkod ide oda, feleletet, magyarázatot vár. — Hol van az a declamáció, a mi így magyarázná Lear állapotát? — S mikor hízegőre az a felelet, az a jutalom Regantól. — hogy: monj, atyám, térj vissza nénémhez! megint más helyen akad el vértöringese. Más helyet mondok, mert a paúza új mimikát fest játékában. Itt is rámered egy darabig Reganra, mozdulatlanul, majd szegyenkezve, hogy nem kapja meg, amit annyira kért, néz le a földre nezd oldalt, ujjával a levegőt markolászva tehetetlenül. Sajátságos volt az a csodálkozó, megütköző fölszisszenés, mely erre végig futott a nézőtérben. Sok nagy művészt láttam már de a tetszés neme mindegyiknél hasonló volt. Rossinál az minden este változó, ujszerű s annyira elütő a rendestől, annyira naiv, hogy hasonlít ahhoz, mikor akrobaták produkezióján bámú, aggódik a közönség, Rossi momentumai épp úgy az elsőnyedés, aggály, sziv szorongás esetelegeivel járnak a nézőtérben, hatása hol hajmeresztő, hol gyöngéd.

De nem tudom nem ez volt e a legmeg hatóbb, a legbámulatosabb érzelmi pillanat ma este. Egy gyermeket, egy igen kedves gyermeket várunk itt legkedvesebb pillanában, mikor leginkább volna igazza s mégis legigaztalanabbak hozzá. Gondolhatni, ha Rossi itt, a hol csak az ő művészte teremthet megállóhelyet, mert a költői mozzanat nem oly feltűnő, oly nagy volt, Cordelia felismerésénél csak excellálhatott. Ez a jelenet a leghálásabb az egész Learben. Ez a közép szerű színészeknek is sikerül. Mert itt akarva nem akarva meghatódnak oly könnyű szerrel mint a francia drámák ölelékseiben a hus kölesönös érintkezése folytán s — érzelmük ből folyik a szó.

(Vége köv.)

A rendőrségről.

Két pofon.

Elmelyedve ül a kapitány az aktái között, midőn az ajtó hirtelen, hevesen fölnyit és Khon Poldi rohant be a szobába.

— Kérem, a becsületemben vagyok meg-támadvá!

— Tudom — mondja a kapitány. — Mert lássa Khon, maga egy csöppet sem vi-gyáz a becsületére,

— Kérem, most az egyszer ártatlan va-gyok, tessék meghalogni. Jövök a kávéház-ból, az utcau találkozzom Schlesinger urral. Köszönök neki, ő nem köszön. En büszkén, meg-vetően a szemébe nézek. — Mert hát kérem, ki az a Schlesinger? Egy nulla. Tollat vessz,

és tolát ad el; én vagyok mindig olyan em-ber mint ő. Es kérem ez az ember meré-zelt hozzám így szólni: — On egy marha! — Kérem ön téved! — kiáltottam neki sértődve

— En nem tévedek — válaszolt ő. — Mit mondjak, — kapitány ur? Elfogott a mérég, a vérem fel forrt; duelluura akartam ezt a nyomorult ember kihívni, arcába akartam do-bni a keztyümet, de éppen tegnap elvesz-tettem.

— Halja! — mondom én. — fényes nappal az utcán nem blamézozhatom magam-gamat, de annyit mondok önnek, ha éjszaka volna fölpofoznám önt. Most kérem pusztul-jon! — Es kérem, ez az ember nem hogy el-pusztult volna, még közelebb jött hozzám és mielőtt megakadályozhattam volna, fölpofoz-tott. Kérem, nem a pofon fáj, hanem a blamézás.

— Van-e tanuja, — kérdezi a kapitány. — Csak az Isten a tanum; az utcán csak egy-két ember járt; én utánuk szalad-

tam, megkérdeztem tőlük, nem látták-e, hogy Schlesinger engem fölpofozott? Azt mondták nem láttak semmit.

— Es aztán mit tett maga Khon?

— Kérem, én nem akartam a zal a ne-veletlen emberrel hajba kapni én nem sze-retem magamat blamézolni; mikor megkap-tam a két pofont, sarok fordultam és egy-nesen rohantam ide. Most kérem a tekintetes kapitány urat, tessék szíves lenni és megítélni nekem a két pofonért a 10 frtot. Tíz frt mi az? Többet is érdemelnék; de nem akarom őt meghuzni

— Sajnálom Khon, de ha ninesen tanu-ja, nem itéhetem el Schlesingert.

Khon busan lehorgasztja a fejét.

— Kérem alásan, hát tetszik tudni, mi? Elengedem az egyik pofont, megelégzem 5 frttal, de lejjebb már bizonyisten nem mehe-tek. Nem fogadok el még 4 frt 99 krt se!

Khon Poldi ur azért mégsem kapott egy krajczárt sem, mert nem bírta betanúsítani, hogy a két pofont csakugyan megkapta min-den hiány nélkül.

Ajánljuk Khon urak, hogy máskor ta-nuk előtt pofoztassa föl magát.

Irodalom.

Az egyházi közigazgatás kézi könyve. Ily czim alatt felelte hasznos, nagy léhezget pót-ló vaskos munka jelent meg Hornyánszky V. akad. könyvkereskedésében Bpsten. Tulaj-donképen a fenti czim alatt folyó nagyszabásu fizetes vállalat eddig megjelent füzeteknek első kötete ez. A terjedelmes munka megírás-ára E ö t v ö s K á r o l y L a j o s kir. tan-felügyelő vállalkozott és a most bevezető első kötetet B e ö t h y Z s i g m o n d nyug.kir. ítélőtáblai tanácselnök látta el egyhá-zipolitikai bevezetéssel. E könyv a törvénye-sen bevett vagy a szabad gyakorlat által egyenjosított különböző vallásu hitfelekeze-tek közigazgatását tárgyzó intézményeket sorolja fel igen szabatos felosztás mellett, tiszta, világos előadásban. Olyan ez a munka „mint egy rendezett park erődsége, melynek egyes fái természetük s a akjukban különböz-nek ugyan jegymástól, de együttes összese-gükben a rendszer összhangu szépségét képe-zik.” Az első kötet öt könyvre oszlik követ-kező főcímeik alatt: Hatóságok. Lelkészi hi-vatal. Házasság, törvénykezés. Javadalom. Egyháziak hagyatéka. — Végül Függelék esat akozik a szöveghez; a függelék időze-keket, hivatkozásokat, utasokat, betűrendes tárgymutatót foglal magában. — A munka nélkülözhetetlen utmutató lelkészeknek, bírák-nak, ügyvédeknek, tanítóknak s egyházi ügyekben működő tisztviselőknak. Ára füzve 3 frt; vászonkötésben 3 frt 50 kr.

A barna leányka dalaiól Helyi termék. Szerzője debreczeni, a könyvnyomda is, a mely kiadta, debreczeni. — Aszalai Dániel neve nem ösmeretlen a debreczeni közönség előtt. Nehány év óta nagyon sok költemény jelent meg neve alatt a helyi lapokban. Most ezek közül összegyűjtötte a jobbikat és uja-kat is, melyek még eddig nem láttak napvi-lágot, adott hozzájuk 6 össze volt állitva a gyűjtemény. Vagy fészáz szerelmi vers van benne, hol ujjongó hol kétkedő, hol lemondó hangon. Számos csinos érzelmes dalra aka-dunk közöttük, de egyszem üres, hidegen ha-gyó nyögde és, a városi könyvnyomda álli-totta ki. Ára 50 kr.

S z i n h á z.

Hegyi Aranka. ki öt estén át annyi mű-évezetet szerzett a színházlátogató közönség-nek, tegnap reggel e utazott városunkból. — Utolsó fellépte alkalmával sok jelet adta a közönség a művésznő iránti rokonszenvének. Emléktárgyakban is részestült tisztelőinek udvariasságából. A zenekarból nyújtottak fel egy nagy kaméliás és rózsás csokrot, rózsaszín szalaggal, ráirva nagyon igazán, hogy: „Jöttél, láttál, győztél! Hegyi Arankának!”

Egy kisebb kaméliás csokrot lila szalaggal, a következő titokteljes felírással: „Egy rom-lott és egy romlatlan. Hegyi Arankának.” A zsinórpadrói eresztettek le egy élő babérko-szort: Hegyi Arának 1889 jan. 28 án R. P. O. (kék-sárga szalag), kapott végül egy szép kis himezett pánat, csinánt virágok kal diszítve, kézimunka Papp Jolánától. — Valóban kívánatos lenne, hogy az emnyire kedvelt énekesnőt mielőbb viszont láthatnók.

Békési Irma a nemzeti színház tagjának tegnap volt második fellépte a „Tündér-ujjak”-ban. Első alkalommal is e darabban lépett fel nővére Békési Rózsa jutalomjátékán s akkor ugy színpadi előnyeiről, mint elegan-tiájáról elmondott véleményünket. A közön-ség tegnap is nagyon rokonszenvesen fogadta s az idegen, tetszelgő Meneville marquisnő jeleneteit élénken megtapsolta. Ma Gauthier Margitban fog harmadszor fellépni.

Ellinger Ilona jutalomjátéka holnap lesz a „P a r a s z t k i s a s s z o n y”-ban. Ellin-ger annyit érdemeltek szerzett már társula-tunknál, hogy méltán elmondhadjuk, ő a mi színpadunk egyik büszkesége. S valóban ke-vés színésznő rendelkezik annyi keillemmel, annyi bájjal a színpadon mint ő. Operettek soubrette szerepeiben, a vigjátékok naivaiban, s a népszínművek szeretetreméltó, esacsogó leánykáiban egyaránt a vidék leghasznahe- több s mindig szívesen látott színésznői közt foglal helyet. Nincs oly szerep, melyben

unalmas lenne, s egyéniségében a folytonos jó kedély tárházát bírja. A Parasztkisasszonyt nálunk először fogja játszani, s az ő egyéni-sége bizonyára ellensúlyozza azt a körül-ményt, hogy Parasztkisasszony már annyiszor adatott nálunk; azért a színház meg fog telni.

Márkus Emília a nemzeti színház első rendű tagja, mint már röviden említettük, a jövő héten kezdi nálunk négy estére terjedő vendégszereplését. A hírneves mű-vésznő jelenleg óriási sikerrel s nagy ünne-peltetések közt vendégszerepel Temesváron. Első fellépte „Francillon”-ban volt s művészi játékával elragadta a közönséget. Francillonban náunk is fel fog lépni. Lát-juk aztán „R o m e ó s J u l i á b a n”, mely darabban a P é c h y jutalomjátékán lép fel. Vendégszerepléseinek műorát a „S ü t é t p o n t” és a „H i t v e s” Karczag Vilmos drámájával fogja befejezni.

Megemlítjük ez uttal azt is, hogy a művésznő temesvári vendégszereplésén a hely-árok tetemesen fel vannak emelve. Nálunk azonban Valentin igazgató előadatok árán bár, de rendes helyárrakkal szerepelteti a fő-város ünnepelt primadonnáját. Előre is aján-juk a műpártoló közönség figyelmébe e nagy műélvezetet ígérő előadásokat.

„Véres napok” Laky Imre történeti tragé-diója, mely a Vedres Gyula jutalomjátékán került először színpad, s akkor nagy hatást aratott, másodsor vasárnap este fog adatni

Közgazdaság.

Terményárak a debreczeni piacon.

1889. Jan. 29 én.

Egy m.-máza	felső, középső, alsó.
Buza	6.90 6.65 6.40
Kétszeres	5.50 5.40 5.30
Rozs	4.60 4.50 4.40
Arpa	4.80 4.70 4.60
Zab	4.70 4.60 4.50
Uj tengeri	4.40 4.30 4.20
Köles	4.50 4.40 4.30
1 zsák Burgonya	0.80
100 kl. szalonna	52.00 51.00 50.00
100 kl. háj	56.00 54.50 53.00

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, január 28. Az üzlet vátozatlan Magyar. ur. őr. nehéz 49—50 frt, fiatal nehéz 52—52½ frt, fiatal középső 51—52 frt, fiatal könnyű 49—50 frt, közönséges (szedet) nehéz 49—50 frt, középső 48—49 frt, könnyű 46—48 frt. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz — frt, középső — frt, könnyű — frt, eredeti (Stachel) nehéz — frt, középső — frt, Szerbiai nehéz 48—49 frt, középső 47—48 forint, könnyű 45—46 frt. Hízó egy éves — frt, hízó két éves makkos — frt hízó öreg — frt. Sertéslétszám jan. 28-én volt készlet 108,414 db, január. 27-én felhaj-tatott 859 darab, január 27-én eszállított 1488 darab, január. 27-én maradt készletben 107,785 darab sertés.

Regények.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.

BUDAPEST, Jan. 30. A fővárosban tegnap este fokozottabb mérvben ismétlődött a tüntetés, mely zavargássá fajult. Az alsó rétegek bevették a kirakatokat, gáz-lámpákat, rablások is fordultak elő. Számos ember megsebesült. Sokakat elfogtak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap esütörtökön 1889 január 31-én, ELLINGER ILON jutalomjátékául páros szünethen:

A parasztkisasszony.

Népszínmű 3 felvonásban Bercziktől.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Most kaptam meg az ön értékes küld-ményét, egy palaczk

Füلولaj-extract-ot.

melyet egy 35 év óta sükettségben szenvedő embernek hoztattam. Valóban, canda az, mit ez orvososság ezan szegény emberen felmuta-tott. 24 órai használat után e férfi az azelőtt teljesen süket füleivel a tali óra ketyegését több méter távolságból tisztán meghallotta. — E férfi, kinek a világra újra született, Isten után öának köztönhet: e bámulatos segítségét. Alexander feld. Manzey Gusztáv.

Ezen

FÜLÖLAJ-EXTRACT

Dr. Schipek cs. és kir. Másodorvos által lá-ttatott el használati utasítással. Egy pal-czk ara 1 frt 50 kr. Debreczenben kapható Dr. Rothschnek Emil ur gyógyszerüzében, az Arany Egyszarvuzhoz. (Telefon állomás.)

Kardos László

Debreczen Czegléd-utca.

Ajánlja nagyválasztékú

paplan-raktárát

Legjobb minőségű

Török-karton paplan 110 cm. széles 166 cm. hosszú	3.50	124cm./176cm.	4.—
Olajos " " " " " " " "	4.—	" "	4.50
Cachemir paplan minden színben " " " "	5.—	" "	6.—
Ször-atlasz " " " " " " " "	5.90	" "	7.—
Ször-atlasz " " " egészen finom " " " "			8.—
Selyem-atlasz " " " " " " " "			18.—
*Selyem-atlasz rózsá és világos-kék színben legnehezebb selyem " " " "			14.—
Radames " minden színben (keresztiszövetű tiszta selyem) " " " "			24.—

Gyermek paplanok ször-atlaszból 2 frt 50 krtól feljebb.
 Pluche, Piqué és Tricot paplanok minden nagyságban és minden színben.
 Az árak feltétlenül határozottak.
 *Ezen paplanok selyme alkalmi vétel folytán oly olcsó.

Ásványvizeink, u. m.

Szolyvai, Polenai és Olenyovai

forrásaink tisztelt fogyasztóinak ezennel tudomásukra hozzuk, hogy ezen három forrás ásványvizei f. évi január 1-től friss töltésben kereskedelemben hozattak.

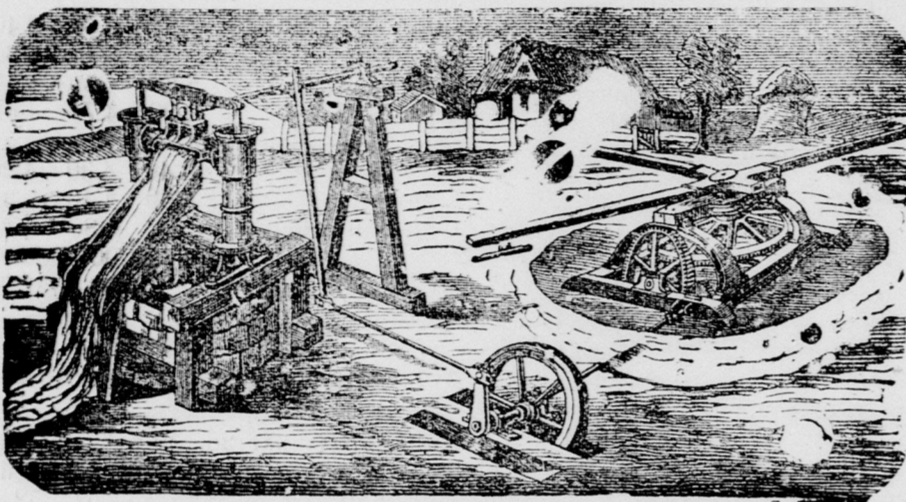
Ásványvizeink barátainak érdekében, kérünk a palackvignetták megváltozott c. égére pontosan figyelni, minthogy előbbi ezéggel ellátott palackok tavalyi töltést tartalmaznak.

**Szolyvai ásványviz szétküldés
German és Bodnár.**

Alapított 1858-ban.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és erezőntödéje
 BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
 felszerelésére

szagmentes ürszékék

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
 gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árákon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.